

Република Србија
ПРИВРЕДНИ АПЕЛАЦИОНИ СУД
1 Пж 1069/19
05.03.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

ПРИВРЕДНИ АПЕЛАЦИОНИ СУД, у већу састављеном од судије Невена Вукашиновића, председника већа, судије Иванке Спаховић и судије Јелене Јовановић, чланова већа, у правној ствари тужиоца „КОНЦЕРН ФАРМАКОМ М.Б.“ ДОО за производњу и промет - у стечају, Шабац, чији је пуномоћник Слободан Васиљевић, адвокат из Ваљева, против туженог „ЦЕРСКИ ШТИТ“ ДОО Шабац, чији је пуномоћник Давор Поповић, адвокат из Шапца, ради побијања дужникових правних радњи стечајног дужника, вредност предмета спора 5.811.384,13 динара, одлучујући о жалби туженог, на пресуду Привредног суда у Ваљеву П 352/2015 од 18.12.2018. године, у седници већа одржаној дана 05.03.2020. године, донео је следећу

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ жалба туженог као неоснована и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Привредног суда у Ваљеву П 352/2015 од 18.12.2018. године.

Образложење

Привредни суд у Ваљеву је пресудом П 3532/2015 од 18.12.2018. године, усвојио тужбени захтев у ставу I изреке, па је утврдио:

А) да се у односу на стечајну масу тужиоца „КОНЦЕРН ФАРМАКОМ М.Б.“ ДОО за производњу и промет - у стечају, Шабац, не производе правно дејство Уговори о продаји возила:

1. Уговор о продаји и куповини моторних возила, закључен 02.09.2014. године, за који је издат рачун бр. 14-52900 од 02.09.2014. године, за путничко возило марке „Volkswagen“, модел „Passat 2 OFSI“ br. 9 M, црна метализирана са бројем шасије WVWZZZ3CZ6p111355, бр. мотора BVY002485, снага мотора 110, запремина мотора 1984, са пет седишта, произведен 2005. године, (последња регистрација ŠА 040-IP, регистрација истекла 18.03.2015. године), за износ од 844.421,67 динара.

2. Уговор о продаји и куповини моторних возила закључен 02.09.2014. године за који је издат рачун бр. 14-5282 о 02.09.2014. године, путничко возило марке „Peugeot“, модел „307“, боја 2В наранџаста светла метализирана, са бројем шасије VF33CNFUL84702447, број мотора NFU10FH6NPSA, снага мотора 80, запремина мотора 1587, број места 5, произведен 2006. године, (последња регистрација ŠА 027-OK, регистрација истекла 08.09.2015. године), за износ од 560.209,60 динара.

3. Уговор о продаји и купоовини моторних возила закључен 02.09.2014. године за који је издат рачун бр. 14-5274 од 02.09.2014. године, путничко возило марке „Citroen“ модел „1 C5“, боја 7В сива светла метализирана, са бројем шасије VF7DC4HB76352654, бројем мотора PSA4HX10DY17403, снага мотора 98, запремина мотора 2179, са пет седишта, произведен 2003. године, (последња регистрација ŠA 004-SP, регистрација истекла 18.03.2015. године), за износ од 318.142,39 динара.

4. Уговор о продаји и куповини моторних возила закључен 27.08.2014. године, за који је издат рачун бр. 14-5312 од 02.09.2014. године, теретно возило марке „Iveco“ модел „DAILY 50C15V“, боја ОМ, бела, са бројем шасије ZCFC50A3205814210, број мотора „Iveco“ F1CE0481FA00110705632, снага мотора 2998, произведен 2010. године, (последња регистрација ŠA 01 – ЕŠ, регистрација истекла 28.12.2014. године), за износ од 2.575.573,61 динара.

Закључени између правног претходника тужиоца „Концерн Фармаком М.Б.“ д.о.о. за производњу и промет – са седиштем у Шапцу и туженог, што је тужени „Церски штит“ д.о.о. са седиштем у Шапцу, дужан признати и обавезује се да наведена возила врати у стечајну масу, тако што ће их предати тужиоцу у исправном стању у року од 8 дана, од дана пријема преписа пресуде, под претњом извршења.

Б) Утврђено је да се у односу на стечајну масу тужиоца „Концерн Фармаком М.Б.“ д.о.о. за производњу и промет - у стечају, Шабац, не производи правно дејство Уговор о продаји возила:

1. Уговор о продаји и куповини моторних возила закључен 02.09.2014. године за који је издат рачун бр. 14-5304 од 02.09.2014. године, путничко возило марке „Audi“ модел „А6 7D“ произведен 2005. године, за износ од 1.546.313,27 динара.

Закључен између правног претходника тужиоца „Концерн Фармаком М.Б.“ д.о.о. за производњу и промет, са седиштем у Шапцу и туженог „Церси штит“ д.о.о. са седиштем у Шапцу, па је тужени обавезан да тужиоцу исплати износ од 1.513.036,86 динара, са законском затезном каматом почев од 02.09.2014. године до исплате.

Под ставом II изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име трошкова парничног поступка плати износ од 550.041,00 динар.

Благовременом жалбом, тужени побија наведену пресуду због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права, те предлаже да Привредни апелациони суд побијану пресуду преиначи, тако што ће у целости одбити тужбени захтев као неоснован, те да исту укине и предмет врати првостепеном суду на поновни поступак и одлучивање. У жалби указује на битну повреду из члана 374. став 2. тачка 12. јер наводи да првостепена пресуда нема разлога о одлучним чињеницама и у истој указује да суштински предмет и основно спорно правно питање које првостепени суд треба на законит начин да разјасни, јесте да ли је туженом у тренутку закључења спорних уговора било или морало бити познато да је правни претходник тужиоца постао неспособан за плаћање.

Испитујући законитост и правилност побијане пресуде, у смислу члана 386. Закона о парничном поступку, Привредни апелациони суд налази да жалба туженог није основана.

Према стању у списима, тужилац је поднео тужбу ради побијања правних радњи стечајног дужника, садржану као у изреци ожалбене одлуке, односно са захтевом да се уговори о продаји и куповини пет моторних возила, закључених између тужиоца и туженог 02.09.2014. године, утврде да не производе правно дејство, те да се обавезе тужени да наведена возила врати у стечајну масу, као и да се утврди да у односу на стечајну масу тужиоца не производи правно дејство Уговор о продаји возила, закључен 02.09.2014. године, за који је издат рачун бр. 14-5304 за путничко возило марке „Audi“

модел А6 7D, па се обавезује тужени да тужиоцу исплати износ од 1.513.036,86 динара, са законском затезном каматом почев од 02.09.2014. године до исплате.

Према утврђеном чињеничном стању, над тужиоцем је решењем истог суда Ст 33/14 од 12.09.2014. године, отворен поступак стечаја. Предлог за покретање стечајног поступка поднет је од стране повериоца („IFC“) са седиштем у Вашингтону у SAD, који је поднет путем поште дана 13.06.2014. године, а примљен у суд у Ваљево дана 16.06.2014. године. Тужени је Привредно друштво које је регистровано у седишту тужиоца, па је након подношења предлога за покретање стечајног поступка, тачније 02.09.2014. године, претходник тужиоца продао туженом имовину која је описана у изреци ове одлуке. Пре продаје наведених аутомобила донета је одлука Скупштине тужиоца бр. 374/1/14 од 04.08.2014. године, којом је констатована продаја 72 основна средства (машина, опрема и возила) у вредности од 105.020.114,89 динара, међу којима су и возила која су продата туженом, док су остала опрема, машине и возила продата другим повезаним правним лицима. Такође, рачун туженог је у блокади по основу принудног извршења, те тужилац у тужби наводи да је оваква продаја возила после подношења предлога за отварање стечајног поступка за који је купац односно тужени није исплатио купопродајну цену, управо указује на непосредно и намерно оштећење поверилаца. Такође је неспорно да је тужилац био у блокади годину дана и пре отварања стечаја а седиште туженог се налази у згради тужиоца, већ је био упознат са чињеницом да је пред Привредним судом у Ваљево поднет предлог за отварање стечајног поступка, имајући у виду да је такође гласао за усвојени План реорганизације, те туженом је било познато да је рачун правног претходника тужиоца био у блокади, јер је тужилац иницирао покретање стечајног поступка у складу са Унапред припремљеним планом реорганизације, а тужени се сагласио са његовом садржином и гласао за његово усвајање. Након тога је донето решење о стечају бр. 33/2014 од 12.09.2014. године. Наиме, утврђено је да је правни претходник тужиоца и тужени у периоду након подношења предлога за отварање стечајног поступка, предлог је поднет 13.06.2014. године, а пре доношења решења о отварању стечајног поступка 12.09.2014. године, отуђио пет возила ближе описаних у изреци првостепене одлуке „Царски штит“ д.о.о. Шабац, о чему су закључени уговори о купопродаји, дана 02.09.2014. године и извршена примопредаја предметних возила чије записнике су потписали и правни претходник тужиоца и тужени. Ово произлази из Уговора о купопродаји и Записника о примопредаји за свако возило које сам тужени достави вештаку економско - финансијске струке, који је утврдио да тужени није исплатио износе по наведеним рачунима за предметна возила, те да је извршена регистрација за једно возило и то „Audi“, које возило је продато у извршном поступку за цену од 300.000,00 динара, што је утврђено из закључка извршитеља Милета Милосављевића Ии 146/15 од 29.05.2015. године, такође у списима предмета се налази и доказ да се тужени обратио суду дана 14.12.2016. године, односно 10.02.2017. године, којим је обавестио суд да је покушао регистровати спорне аутомобиле у Полицијској управи Шабац, па моли суд да Полицијској управи Шабац достави копију решења од 14.12.2016. године, којим је потврђено одбијање предлога за одређивање привремене мере, да би могао да региструје возила, односно да би регистрација предметних возила могла да се оконча, из чега произлази да се тужени налази у државини предметних возила, те да има намеру да их региструје на своје име.

На основу налаза вештака машинске струке, АА, утврђен је износ вредности путничког возила марке „Audi“ А6 7D бр. ŠA 033 - Нови Сад, те је утврђено да је предметно путничко возило према стању и условима тржишта на дан 02.09.2014. године имало тржишну вредност од 1.513.036,86 динара. Ово возило је продато у извршном поступку по наплати потраживања које је имао извршни дужник према овде туженом.

Предлог за покретање стечајног поступка над туженим је поднет дана 13.06.2014. године, а стечајни поступак је покренут правноснажним решењем Ст 33/14 дана 12.09.2014. године, а из тог решења је утврђено на основу извештаја НБС да је правни претходник тужиоца био у непрекидној бликади 512 дана и то од 16.04.2013. године до 09.09.2014. године, што произлази из извода са сајта НБС.

Полазећи од наведеног, те ценећи налаз и мишљење вештака економско - финансијске струке, односно машинске струке, првостепени суд је извео закључак да је основан тужбени захтев за побијање предметних правних послова у смислу одредби Закона о стечају, а како је одлучио у изреци ожалбене пресуде.

Привредни апелациони суд налази да је побијана одлука донета без битних повреда поступка прописаних чланом 374. став 2. Закона о парничном поступку, на које повреде овај суд пази по службеној дужности. У поступку доношења ожалбене пресуде, нису учињене ни битне повреде поступка из тачке 12. наведеног члана на које се повредом према садржини жалбе неосновано указује од стране туженог, јер су о битним чињеницама дати јасни разлози а сама пресуда нема таквих недостатака због којих се њена правилност не би могла да испита.

Према стању у списима, тужилац је у складу са постављеним тужбеним захтевом, у смислу члана 119. у вези члана 122. Закона о стечају, тражио побијање напред наведених правних радњи стечајног дужника, тужиоца према лицу коме је правна радња предузета, овде туженом, те предлажући истовремено да се тужени обавезе да у стечајну масу стечајног дужника врати покретне ствари које су биле предмет Уговора о купопродаји, који се овом тужбом побија, као и да исплати вредност покретне ствари која је продата, а што је неспорно утврђено у току поступка.

Побијање правних послова и других правних радњи стечајног дужника регулисано је члановима 119-130. Закона о стечају.

Према одредби члана 119. Закона о стечају, правни послови и друге радње закључене, односно предузете пре отварања стечајног поступка, којима се нарушава равномерно намирење стечајних поверилаца или оштећују повериоци, као и правни послови и друге радње којима се поједини повериоци стављају у погоднији положај, могу побијати стечајни управник у име стечајног дужника и поверици у складу са одредбама тог Закона. Побијању правних послова и других правних радњи у стечају може се приступити уколико су испуњени ближе назначени услови:

- да је отворен стечајни поступак,
- да у стечајној маси нема довољно имовине за потпуно намирење стечајних поверилаца, те коначно
- да је правни посао пуноважан.

Правилно првостепени суд налази да су у конкретном случају били испуњени општи услови за побијање правне радње стечајног дужника, па између осталог и објективни услов у вези са временским периодом у коме је та радња извршена, у конкретном случају радња која се тужбом побија предузета је након подношења предлога за покретање стечајног поступка 13.06.2014. године, а стечајни поступак је покренут 12.09.2014. године. Уговори су заључени 02.09.2014. године, из чега произлази да су Уговори о купопродаји закључени у периоду када је то предвиђено чланом 122. став 1. тачка 2. Закона о стечају.

Тужени је закључио предметне уговоре са тужиоцем за предметна возила која је туженом предао у државину није исплатио цену а уговори су закључени у периоду након подношења предлога за покретање стечајног поступка, до доношења решења о покретању стечајног поступка, у време када је тужилац неспорно био у блокади.

Тужени је у одговору на тужбу навео да му је било познато да тужилац због проблема насталих у пословању поднео суду предлог за покретање стечајног поступка у

складу са УППР-ом који је био заведен под бројем Рео бр. 10/14 и да је од стране поступајућег суда дана 04.08.2014. године, донет закључак за допуну а по ком закључку је правни претходник тужиоца поступио, а тужени и сам изјавио да је гласао за предвиђени план, из чега произлази да је тужени признао да је у моменту закључења предмета побијања правних послова, дана 02.09.20145. године знао да је стечајни дужник неспособан за плаћање.

Наиме, стечајни дужник је истовремено са подношењем предлога за покретање стечајног поступка, односно Унапред припремљеног плана реорганизације, поднео и доказ о постојању стечајног разлога из члана 11. Закона, односно неспособност за плаћање стечајног дужника. Када је у питању намерно оштећење поверилаца, сходно члану 122. Закона о стечају, оно увек постоји:

1. Када је правни посао, односно правна радња предузета после подношења предлога за покретање стечајног поступка, а најкасније до отварања стечајног поступка и
2. Лице према коме је правна радња предузета је знало или је морало знати да је стечајни дужник неспособан за плаћање и да је стављен предлог за покретање стечајног поступка.

Знање и намера се претпоставља ако је саговорач стечајног дужника знао да стечајном дужнику прети неспособност плаћања и да се радњом оштећују повериоци.

Према оцени Привредног апелационог суда, супротно жалбеним наводима туженог правилно је првостепени суд нашао да је тужилац у конкретном случају, доказао да су се стекли услови за побијање предметног посла, у смислу члана 122. став 1. Закона о стечају. Разлог које је у том делу дао првостепени суд прихвата и овај суд као жалбене. Ово из разлога што из утврђеног чињеничног стања произлази да је тужилац предметним уговорима о купопродаји на туженог пренео своја основана средства која су ближе наведена у приложеним уговорима, као и остала основна средства која је тужилац сходно одлуци коју је донео 374/1/14 од 04.08.2014. године, продао из чега произлази да након продаје ових средстава тужилац је остао без могућности да намири повериоца.

При томе, рачун тужиоца је био у блокади пре предузимања радње која се овом тужбом побија, што је утврђено у поступку вештачења, те правилно првостепени суд налази да је испуњена законска претпоставка да је саговорач стечајног дужника знао да стечајном дужнику прети неспособност плаћања и да се радњама оштећују повериоци. Оно што треба указати, такође супротно жалбеним наводима, да је знање намере саговорача стечајног дужника се претпоставља, ако је саговорач стечајног дужника знао да стечајном дужнику прети неспособност плаћања и да се радњом оштећују повериоци. Да би се намера саговорача стечајног дужника претпоставила а терет доказивања пренео са подносиоца тужбе на противника побијања, подносилац побијане тужбе мора доказати да је стечајном дужнику претила неспособност плаћања у време предузимања после или правне радње, што опет претпоставља доказивање чињенице која указује на претећу неспособност плаћања стечајног дужника.

Не могу се прихватити као основани жалбени наводи туженог да првостепени суд није јасно утврдио чињеницу да је стечајни дужник имао намеру да оштети своје повериоце и да је саговорач стечајног дужника, дакле овде тужени, знао за постојање такве намере, те налази да су исти неосновани, имајући у виду напред наведену законску одредбу, а околност да је постојање намере субјективни однос, како се даље наводи у жалби, те да се ради о правним лицима која не могу да имају намеру или свест о предузетој радњи, не може се узети као релевантна, имајући у виду да правна лица имају своје заступнике а да управо из утврђеног чињеничног стања произлази да је у спорном периоду тужени чије је седиште се налази на адреси тужиоца, односно правног претходника тужиоца, био упознат са претећом неспособношћу тужиоца, имајући у виду

да се сагласио са Унапред припремљеним планом реорганизације, који је поднет од стране туженог (реал бр. 10/14).

Другостепени суд је ценио и жалбене наводе туженог, али налази да нису од утицаја на другачију одлуку у овој правној ствари.

Стога, правилна је одлука првостепеног суда којом је усвојио тужбени захтев и утврдио да су предметни уговори о купопродаји предметних возила немају дејство према стечајној маси, те наложио туженом да врати покретне ствари, односно наведена возила у стечајну масу, као и да исплати утврђену вредност износа обзиром да је неспорно утврђено да је возило „Audi“ 7 продато у извршном поступку, инициран против овде туженог као извршног дужника, из којег износа и продаје овог аутомобила се наплатио извршни поверилац, овде туженог.

Након утврђења вредности предметног возила, утврђени износ којим је обавезан тужени да исплати након располагања и то тржишну вредност на дан 02.09.2014. године.

Коначно, правилна је одлука о трошковима поступка, донета уз правилну примену одредбе члана 153. и 154. и 163. Закона о парничном поступку, уз правилну примену Таксене и Адвокатске тарифе.

Из изнетих разлога, Привредни апелациони суд је применом одредбе члана 390. Закона о парничном поступку, одлучио као у изреци ове пресуде.

ИС/ББ

**ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА - СУДИЈА
Невен Вукашиновић, с. р.**

За тачност отправка